

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din.

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.408

„JUTRA“

Stiri bolna mesta
Evrope

Dasi sta danes v ospredju vsega zanimanja v evropski mednarodni politiki marseilleski atentat in Posaarje, vendar tudi ne smemo izpustiti z vidika celotnega položaja z vsemi nešteti komplikiranimi problemi, ker je prav ta položaj ključ do razumevanja posameznih zadev. Kaos, ki je bil glavna karakteristika vse evropske mednarodne politike v letošnjem letu, je postal sedaj ob zatonu leta še večji! Ko se bo pisala o l. 1934. zgodovina, bo moral zgodovinar zapisati, da je rodilo in načelo nešteto problemov, rešilo pa ni niti enega samega, izven ustvaritve balkanske zveze in zblizanja med Jugoslavijo in Bolgarijo. Le to sta edini svetli točki letošnjega leta in je vsekakor značilno, da se obedve tičeta v prvi vrsti nas Jugoslovanev. Trejni rešeni problem je pa še vstop sovjetske Rusije v Društvo narodov, dasi je vrednotenje tega dogodka zaenkrat še nemogoče. Ako se zato ozremo iz naše države v svet, vidimo da stojita trdno še vedno dve stavbi, mala antanta in njena zveza s Francijo, pridružuje pa se mimo tega še balkanska zveza, od katere se zlasti Turčija (mimo Jugoslavije in Romunije) vedno tesneje oklepa Francije. Tako so razmere na jugovzhodu Evrope (Balkan) najbolj urejene in stabilne in povzročajo najmanj vznemirjanja.

Vse drugače je v srednji Evropi, ki jo moramo deliti v dva dela, južnega in severnega. Direktno ob nas zadeva južni del, indirektno (po Češkoslovaški in deloma Romuniji) pa tudi severni. Tu je poleg zapada središče in izhodišče večine vprašanj, in to najbolj resnih in nevarnih. Problem, ki nam je najbližji, je problem razmerja med Jugoslavijo in njenimi zavezniki (malo antanto, balkansko zvezo, Francijo) ter italijansko skupino (Italijo, Madžarsko in Avstrijo). Kljub vsem naporom Francije se to razmerje ni do danes spremenilo niti za las, ampak se je nasprotno zaradi marseilleskega atentata, in vsega kar mu je sledilo, le še bolj zaplelo in poslabšalo. Morda je tega poslabšanja v znatni meri krivo prav to »sporazumevanje«, o katerem nas nihče nikoli ne bo prepričal, da je pravilno, še manj pa, da bo rodila kdaj plodne rezultate. Napetost v obojih zvezi z Madžarsko je v najtesnejši zvezi z Italijo in nazadnje tudi z Avstrijo, dasi se navadno ta ne omejuje, to pa zaradi posebnega stališča Francije, ki zaradi Nemčije sekunda Italiji. Ako smo odkritosrčni, pa Avstrije ne smemo prav nič izvezati!

V severni polovici srednje Evrope se je težišče napetosti, ki je bilo prej na mejah Nemčije in Poljske, preneslo na meje Poljske in Češkoslovaške ter Poljske in Litve, deloma tudi Poljske in Rusije. Razdalja, ki je nastala med Poljsko in njenimi južnimi, severnimi in vzhodnimi sosedi ni sicer tako nevarna, kakor je razdalja med malo antanto (Jugoslavijo) in italijanskimi trojčki, a je še vedno zadosten povod za resno razmišljanje. V sredi med jugom in severom stoji tretje vprašanje — Avstrija — ker zadeva enako obe polovici (na severu Nemčija, na jugu Italija!). Doživela je letos dve ponesrečeni revoluciji, a končnega mira vendarle še ni našla. V zadnji polovici je, hote ali nehote, to je še vprašanje, zašla v popolno odvisnost od Italije (in Madžarske) in je vsaj stvarno četudi morda ne formalno, danes pod protektoratom Rima, kakor že od prej Albanija. Avstrija je zato bila, je in bo še morda dolgo ena najbolj bolnih točk

Silen utis naše spomenice

Spomenica z vsem dokazilnim materialom o krivdi Madžarske je bila včeraj popoldne izročena generalnemu tajništvu Društva narodov

ŽENEVA, 29. novembra. Včeraj ob 16.30 je jugoslovanski delegat Konstantin Fotić obiskal v spremstvu Jevtičevega tajnika generalnega tajnika Društva narodov Avenola in mu izročil spomenico jugoslovanske vlade o odgovornosti madžarskih oblasti za teroristično akcijo proti Jugoslaviji. Obenem s spomenico in prilogami je izročil tudi spremno noto, v kateri sporoča, da stavi v ime jugoslovanske vlade na razpolago 30 kopij, da se razdele članom sveta. Poleg tega je izročil Avenolu tudi primerke »krune«, to je denarja, ki so ga kovali emigranti na Madžarskem. Kopije dokumentov so bile obenem razdeljene med novinarje, ki so takoj sporočili besedilo memorandumu vsem listom na svetu.

Memorandum, ki je zelo obsežen, opisuje uvodoma začetek terorističnih akcij z madžarskega ozemlja, nato pa zelo podrobno organizacijo terorističnega gibanja na madžarskem ozemlju s pomočjo jugoslovanskih emigrantov. Potem ob-

razlaga moralo in preteklost teroristov, nastanjenih na Madžarskem, in sicer podrobno za vsakega posebej. Ugotavlja, da so madžarske oblasti poznale metode in cilje teroristične akcije, dejstvo, da so madžarske oblasti teroristom izdajale polne liste, da so dobivali teroristi za svojo akcijo na Madžarskem finančno pomoč in materialno podporo, kakor tudi to, da je jugoslovanska vlada že prej ponovno intervenirala pri madžarski, naj bi se teroristične akcije prenehale. Obširno opisuje tudi atentat v Koprivnici in operetno razpravo ter obsodbo pred madžarskim sodiščem v Kaposvaru. Potem našteva rezultate teroristične akcije do marseilleskega zločina, odgovornost za marseilleski zločin sam in postopanje Madžarov po atentatu. Memorandum se zaključuje z zahtevo, da se vsa zadeva preišče in onemogoči nadaljevanje terorističnih akcij proti Jugoslaviji.

ŽENEVA, 29. novembra. Med diplomati in novinarji, ki so zbrani v Ženevi, se

ne govori o drugem ko o jugoslovanski spomenici z njenim za Madžarsko poraznim dokaznim materialom. Lahko se trdi, da po svetovni vojni še noben diplomatski akt ni vzbudil toliko napetega zanimanja, kakor ta. Nepobitni dokazi krivde Madžarske za marseilleski atentat so napravili na vse ženevske kroge najgloblji vtis. Novinarji že analizirajo posamezne odstavke memorandumu, pri čemer jih zanima posebno dokazilo štev. 48. Gre za neko madžarsko verbalno noto z dne 21. novembra letos, v kateri se priznava, da se je Rajić mudil nekaj časa na Janka pusti in da je tam bil tudi Pospišil, preden se je podal v Nagykanizso. Tudi dokazilo št. 6 vzbuja pozornost. Po lasni izpovedbi pred bratislavskim sodiščem je prejel terorist Mihalus navodila za teroristična dejanja v CSR direktno od Tiborja Eckhardta. Med Madžari je pa napravil jugoslovanski memorandum porazen utis.

Pekleni komplot se nadaljuje

TERORISTI SE SELE PO DOGOVORU MED GÖMBÖSEM, SCHUSCHNIGGOM IN MUSSOLINIJEVOM IZ MADŽARSKE V ITALIJO.

DUNAJ, 29. novembra. Kakor je izvedel vaš poročevalec, je bilo na sestanku madžarskega ministrskega predsednika Gömbösa in avstrijskega kancelarja Schuschnigga v začetku tega tedna v gradu Wildalpe v Muriški dolini sklenjeno, da se na Madžarskem živeči in v marseilleski atentat zapleteni teroristi pošljejo zaradi previdnosti v Avstrijo. V trenutku izročitve jugoslovanske spomenice je bil ta dogovor tudi izvršen.

Paveličevi ljudje so bili (po neki vesti 26, po drugi 35) v noči od včeraj na danes pripeljani v bližino Dunajskega Novega mesta, kjer pa bodo ostali le malo časa, ker bodo posamezno odposlani dalje v Italijo, kjer so voditelji »ustašev« že zbrani. Davi so razširili socialni demokrati letake, v katerih opozarjajo na to mahinacijo avstrijske vlade in na nevarnosti za mir, ki iz nje sledi. Policija je letake zaplenila. V vladi molče.

Velik Flandinov gospodarski govor

PROTI INFLACIJI, ZA ZNIŽANJE OBRETNOSTI MERE IN ZAPOSILITEV MLADINE. — 40 MILIJARD V NOGAVICAH.

PARIZ, 29. novembra. Na banketu kongresa industrijev in trgovcev je govoril ministrski predsednik Flandin in dejal, da so sedaj v francoski notranji politiki važnejša gospodarska kakor strankarska vprašanja. Predvsem je treba skrbeti, da se pozivi v Evropi in po vsem svetu mednarodna trgovina. Deflacija cen je v Franciji že dovršena in se približuje te svetovnemu tržišču. Zaradi tega odločno odklanja vsako inflacijo.

Kot velika poljedelska država mora Francija najprej napraviti red na področju poljedelstva. Že sedaj more zagotoviti kmetom, da bodo v kratkem lahko prodali vse svoje žito, komsumente pa, da bodo dobili življenjske potrebščine ceneje. Nadalje je kritiziral visoko obrestno mero, o kateri je dejal, da je prava norost. Od 80 milijard frankov, ki so sedaj v Franciji v obtoku, jih je polovica tesavriranih. Sedaj, ko je znižanje cen zaključeno,

Evropi! Na zapadu pa daje glavno obležje položaju razmerje med Francijo in Nemčijo, med katerima leži sedaj eksplozivno v prvi vrsti Posaarje. Poleg marseilleskega atentata in njegovih posledic ter Avstrije je to največja nevarnost za nadaljnji razvoj evropske mednarodne politike. Plebiscit, ki bo 13. januarja prihodnjega leta v Posaarju, bo za Francijo in Nemčijo ter s tem za vso Evropo silno težka in resna preizkušnja razsodnosti in vzdržljivosti živcev. Vsaka nepremišljenost z nemške kakor s francoske strani bi lahko postala usodna.

To so štirje glavni problemi, ki obvladujejo vsesedani evropski mednarodni politični položaj ob koncu leta 1934.

Med tem pa, ko bosta dva (marseilleski atentat in Posaarje) morala biti rešena tako ali tako vsaj v prvih tednih ali mesecih prihodnjega leta, bosta ostala dva najbrže strašila po Evropi tudi še pozneje. O nobenem teh problemov pa danes še ne moremo reči, kako bodo rešeni, ker so zaenkrat mogoče še najrazličnejše rešitve, od sporazuma do spopada. Nobenega dvoma pa ni, da ne bi skrajna zaostritev kateregakoli teh problemov zaostri v enaki meri tudi vseh ostalih. Vsak konflikt na eni točki bi imel za posledico enak konflikt na vseh drugih straneh. Evropska diplomacija stoji zato ob koncu letošnjega leta pred tako težkimi nalogami, kakor od leta 1914. ni več stala!

je treba, da se kapital zopet vrne v promet. Nazadnje je pa Flandin govoril tudi na naslov mladine, ki je brez posla in se zato vdala raznim ekstremističnim idejam. Njegova vlada bo poskrbela, da najde mladini čim več mest v državni upravi, od česar bo imela korist vlada, kakor tudi mladina.

Francija odklanja pakta s Turčijo zaradi Italije

PARIZ, 29. novembra. Francoski listi razpravljajo o razgovorih med Francijo in Turčijo in naglašajo, da zaenkrat še ne more biti govora o sklenitvi skupnega obrambnega pakta med Francijo in Turčijo. Nekateri listi naglašajo, da za tak pakt sedaj ni potrebe, ker je prijateljstvo med obema državama že itak zagotovljeno. Francija upa na sklenitev mnogo širšega sredozemskega pakta, pri katerem bi, naravno, sodelovala tudi Turčija. Pred tem paktom pa je po mnenju listov treba doseči sporazum med Francijo in Italijo. Posebni pakt s Turčijo bi v sedanjih razmerah mogel ovirati delo za sredozemski pakt, ker bi si ga Italija lahko tolmčila tako, da je »aperien prof-niej«.

JEVTIČ SE VRAČA V ŽENEVO.

BEOGRAD, 29. novembra. Zunanji minister Jevtič se vrne v soboto v Ženevo, da se udeleži sej sveta Društva narodov.

NARODNA SKUPŠČINA.

BEOGRAD, 29. novembra. Narodna skupščina se sestane k seji 4. decembra. RAZPUST AVSTRIJSKE LEGIJE V NEMČIJI.

DUNAJ, 29. novembra. Iz Monakovega poročaja, da je avstrijska legija v Nemčiji razpuščena in bo 1. decembra likvidirana. Šest tisoč legionarjev prevzemajo napadalni oddelki, ostali člani pa bodo prepuščeni svoji usodi in bodo dobivali podporo za brezposelne. Med temi je mnogo takih, s katerimi so v Nemčijo pobegnile tudi žene in otroci. Razpuščen je tudi urad legije v Monakovem, v katerem je bilo zaposlenih mnogo intelektualcev. Voditelj Frauenfeld je pa poklican v Berlin, kjer se bo moral zagovarjati zaradi primanjkljaja pol milijona mark.

Dnevne vesti

Pridobninskim zavezancem

DOSEDANJI UKREPI GOSPODARSKIH PREDSTAVNIŠTEV.

Objavljeni predlogi davčne upr. mesta Maribora za ocenitev dohodkov so, kakor je bilo pričakovati, izzvalj med davčnimi zavezanci izredno vznemirjenje, ker mnogi podjetniki vidijo v pretečem davčnem predpisu ogroženo svojo in svojcev eksistenco. Strokovna združenja so redkokdaj bila tako oblegana z vprašanji in klici po pomoči, kakor te dni.

V informacijo in pomirjenje davkoplačevalcev poročamo, da predstavništva gospodarskih organizacij porabijo vsa možna in dopustna sredstva, da dosežejo za članstvo od pomoči in preprečijo nesreče, ostre kritike in prenapljene ukrepe. Narodni poslanec g. Krejči je že dne 22. tm. ustmeno razložil finančnemu ministru položaj obrta, trgovine in industrije v dravski banovini in posredoval za odpravo preostre davčne prakse. G. minister je takoj poslal v Ljubljano pomočnika gosp. Nedeljkovića in obljubil, da se bo tudi osebno prepričal o razmerah v slovenskih davčnih področjih. Predsednik ZTO! g. Jelačin je dne 22. tm. finančnemu ravnatelju g. dr. Valjavcu in 3 dni pozneje

pomočniku finančnega ministra g. Nedeljkoviću predstavil reprezentance gospodarskih krogov in po večurnem razjašnjenju dobil pomirjevalna zagotovila. Danes, dne 29. tm. pa predloži tudi posebna delegacija mariborskega gospodarskega predstavništva spomenico finančnemu ravnateljstvu.

Davčni zavezanci lahko vidijo iz tega, da vodilni predstavniki gospodarskih edinic pozorno pazijo na interese članstva. Za ostrejšje nastope trenutno ni povoda. Z zaupanjem pričakujemo, da bodo davčni odbori s premišljenim in humanim ocenjevanjem mogli popraviti marsikako trdoto, ki jih je v izloženih uradnih ocenitvah mnogo. Davčni zavezanci naj pa tudi vsak konkretni primer pritožbe brez odloga prijavijo potom svoje strokovne organizacije, ali neposredno pristojnemu gospodarskemu predstavništvu, katero bo v vsakem primeru potrebno ukrenilo, oziroma dalo pojasnilo, da se nenameravane krivice mirnim in pravičnim putem odpravijo.

Golgota zavednega vzgojitelja g. Franja Vabiča

Mnogo žalostnih spominov je bilo obujenih letos ob 20-letnici izbruh svetovne vojne: saj skoro ni inteligenta med nami, ki ne bi tedaj občutil strahotnih krivic avstrijske soldateske, najbolj pa narodno-zavedni učitelji. Kogar niso vtaknili v cesarsko suknjo, je pač moral v ječo. Slednje je moral posebno bridko okusiti tudi g. Franjo Vabič, tedanji šolski voditelj na slovenski okoliški šoli v Ptuj. Od nemčurjev ovađen, da je odobraval sarajevski atentat, je bil 1. avgusta 1914 odveden v graške zapore. Po štirih tednih so ga kot zločinca prepeljali zopet v Ptuj, kjer je bil 29. novembra — torej danes pred 20. leti — obsojen na 15 mesecev težke ječe. »Visoko sodišče« je obstojalo iz voj. sodnika in 4 mlekozobih častnikov. Po prestani kazni, ki jo je odsedel v zaduhlih ječah, je bil g. Vabič konfiniran v Gradcu za celo dobo vojne.

Šele 1. avgusta 1918. se je vrnil k družini v Maribor, služba nadučitelja na deški osnovni šoli I. pa mu je bila podeljena komaj 2. aprila naslednjega leta. Bil je torej 57 mesecev brez službe! Posledice niso izostale. Od 10 otrok jih je v najlepši mladosti v kratkih presledkih pobrala smrt sedem: Gorazda, Olgo, Mileno, Vrata, Nado, Sergeja in doktorico Vero. Silni, nepojmljivi udarci! Uteho je pa g. Vabič našel v tem, da je še celo vrsto let vzgajal zaupano mu mladino v strogo jugoslovanskem duhu. Že kot mlad učitelj se je s priznanim uspehom udeleževal na kulturnem in gospodarskem področju bodisi kot pevovodja, bodisi kot praktičen sadjar. Nič manj kot 3 diplome in 11 pohvalnih pisem hrani g. Vabič.

Navdušenemu Jugoslovancu in priznanemu pedagogu, ki bo v kratkem slavil svojo 75-letnico rojstva, in ki v kljub bridkemu trpljenju ni bil tekom 44 let učiteljevanja niti en dan bolan, iskreno čestitajo k jubileju vsi njegovi bivši tovariši in tovarišice ter številni prijatelji!

NAŠIM NAROČNIKOM! Današnji številki »Večernika« smo priložili položnice za vse one cenjene naročnike, ki jim je naročnina potekla. Z ozirom na to, da se morajo v decembru zaključiti vse knjige, prosi uprava lista svoje naročnike, da naročnino za mesec december nakažejo takoj prve dni v mesecu. One naročnike, ki so še v zaostanku, prosimo, da ga poravnajo še ta mesec, in to do 15. decembra, da nam s tem olajšajo letni zaključek. Pravočasno plačilo je v interesu naročnikov samih, kajti le oni naročniki, ki redno plačujejo list, imajo pravico do redne dostave! Uprava »Večernika«.

Iz banovinske službe. Za banovinsko upravno pisarniško uradnico pri upravi splošne bolnišnice v Mariboru je imeno-

vana Justina Beraničeva, za banovinsko zvaničnico pri hiralnici v Ptuj pa Jožica Lavrenčičeva; upokojena je banovinska služiteljica v ptujski hiralnici Ana Solinškova, izstopala pa je iz banovinske službe zvaničnica Elza Uran-Pihlerjeva.

Nov grob. Včeraj popoldne je v mariborski bolnišnici umrla v starosti 74 let ga. Antonija Siničeva. Pokopali jo bodo jutri v petek ob 16. uri na mestnem pokopališču na Pobrežju. Bodi ji ohranjen lep spomin, žalujočim preostalim pa naše iskreno sožalje!

Na dan 1. decembra mora počivati vse delo. Po nekaterih mariborskih obratih, zlasti pa po nekaterih mariborskih tekstilnih tovarnah je bilo delavstvo obveščeno, da v soboto 1. decembra ne bo praznika in da bo delavstvo moralo delati. Opozarjamo mariborske delodajalce na § 154. zakona o obratih, ki pravi: »Ob državnih praznikih, na rojstni dan Nj. Vel. kralja in na praznik narodnega zedinjenja 1. decembra morajo biti zaprti vsi lokali, prodajalnice, poslovalnice, pisarne, delavnice in skladišča vsakega obrata in se mora na ta dva dneva ustaviti v s a k o delo.

Združenje rezervnih častnikov in bojnikov v Mariboru poziva vse rezervne častnike, da se udeležijo v soboto 1. decembra, na praznik narodnega zedinjenja, slovesne svečanosti, ki bo ob 11. uri dopoldne v tukajšnji stolnici. Komur je mogoče, naj pride v uniformi.

Na dan obletnice državnega zedinjenja v soboto 1. decembra 1934 se bodo služila bogoslužja v tukajšnji stolni in mestni župnijski cerkvi ob 11. uri, v pravoslavni kapeli v meljski vojašnici ob 9.30 in v evangelski cerkvi ob 10. uri. Po končanih bogoslužjih se bodo sprejemale čestitke v sejni dvorani sreskega načelstva v sobi štev. 38-I., kjer je v ta namen vpisna knjiga. Vsi gg. šefi in predstavniki državnih in samoupravnih uradov, ustanov, zavodov, društev in korporacij so vabljeni, da bogoslužjem prisostvujejo!

Opozarjajo se vsi vojni obvezniki, rojstnikov od 1. 1910 do 1885, ki še niso dobili ali so izgubili vojaške »Isprave«, da takoj zaprosijo zanje, ker bodo sicer od pristojnih voj. poveljstev najstrožje kaznovani. Vse podrobne informacije daje mestni vojaški urad v Mariboru, Slomškov trg 11, pritličje.

Vajenci in pomočniki, ki so razstavili svoje izdelke na Mariborskem tednu, se naj zanesljivo udeležijo proslave 1. decembra kot početka »Obrtniškega tedna«, ker se bodo ob tej priliki razdelile nagrade. Zbirališče ob trivrtiču na 9. uro v Narodnem domu (dvorišče). Prosimo tudi gg. mojstre, da se te proslave udeležijo.

Obrtniki, rokodelci! Prireditel »Obrtniškega tedna« je namenjena vam in vaši bodočnosti. S široko zasnovano propagando hočemo opozoriti javnost na vaš bedni položaj, ki izvira iz nezaposle-

nosti in nerazumevanja javnosti, ki naroča rajše slabše tuje izdelke, kakor pa da bi naročala pri našem poštenemu in sočudnemu slovenskemu rokodelcu. Pozivamo vas, da se udeležujete vseh priredb, ki se prirejajo za časa »Obrtniškega tedna« v Mariboru, to je od 1. do 8. decembra t. l. Zlasti vas prosimo, da pridite na manifestacijsko zborovanje 2. decembra ob 10. uri v veliko kazinsko dvorano v največjem številu. Pripeljite pa s seboj tudi svoje znance in prijatelje, kajti tudi do njih hočemo spregovoriti, da spoznajo težnje rokodelskega stanu in mu v tem spoznanju naklonijo svojo pomoč. Nabavite si vsi pri svojih združenjih naše lepake, propagandne na pise, znake in znamkice, da tako pomagata k moralnemu in gmočnemu uspehu obrtniškega tedna. Obrtniki, rokodelci! Bolj kakor kdajkoli preje velja vam klic: Vsi na plan! Predsedstvo krajevnega delovnega odbora.

JNS Maribor V. okraj, propagandni odsek bo imel v četrtek, dne 29. novembra t. l. ob 20. uri v društvenih prostorih v hiši Olepševalnega društva za Magdalenški okraj v Magdalenškem parku sestanek. Članstvo naprošamo, da se sestanka v čim večjem številu udeleži. Dobro došli tudi somišljeniki.

»O priliki »Obrtnega tedna« bo v soboto, dne 1. decembra t. l. družabni večer v prostorih Gambinove restavracije v Mariboru s pričetkom ob 18. uri. Sodeluje pevski odsek Združenja pekovskih mojstrov in tamburaški zbor obrtniškega naraščaja. Prosimo, da se udeležijo obrtniki tega družabnega večera v čim večjem številu. Vabimo pa tudi vse znance in prijatelje obrtniškega stanu!

Zveza bančnih, zavarovalnih, trgovskih in industrijskih uradnikov Jugoslavije, pododbor Maribor, poziva in vabi svoje članstvo, da se popolnoma vse udeležijo skupnega zborovanja, ki bo 29. t. m. ob 19.30 v dvorani Delavske zbornice v Mariboru.

Danes vsi na skupno zborovanje vseh privatnih nameščencev v Delavsko zbornico! Začetek ob pol 20. uri. Pomočniški odbor — tajnik.

K. D. »Triglav« priredi Miklavžev večer 1. decembra v vseh prostorih Narodnega doma. Triglav-jazz.

Združenje brivcev naznanja cenjenemu občinstvu in svojemu članstvu, da so brivnice in damski saloni v soboto 1. in nedeljo 2. decembra odprti od pol 8. do 12. ure.

Pri boleznih želodca, črevesja in prebnavljanja privede uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša tok hranilnim snovem, ki pridejo v kri.

Vozne olajšave. Jadranska obala, zdravilna kopališča, objezerska mesta in višinska letovišča po 10 dnevnem bivanju brezplačno povratek na železnici, v času od 26. decembra do 17. januarja zadostuje nepretrgano bivanje 5 dni. Vinokovci, skupščina lovskih društev, 1. decembra, polovična vožnja za delegate v času od 28. nov. do 4. dec. na podlagi železniške legitimacije po Din 5.—. Zagreb, razstava perutnine, golobov in malih živali. 30. novembra do 3. decembra, polovična vožnja pri povratku z železn. legitimacijo. Novi Sad, razstava in sejem živine, 1. do 3. decembra, polovična vožnja pri povratku v času od 29. nov. do 5. dec. na podlagi železn. legitimacije. Zagreb, skupščina skautov, 3. decembra polovična vožnja za skaute v času od 26. nov. do 3. dec. na podlagi železn. legitimacije. Nemčija, po 7 dnevem bivanju v času od 21. novembra do 17. marca pri vožnjah tja in nazaj 60% popusta na nemških železnicah. Vse nadaljnje informacije, nabava vozovnic, viz in valut pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, telefon 21.22.

Radio Ljubljana. Spored za petek 30. t. m. Ob 11: šolska ura; 12.15: plošče; 12.50: poročila; 13: čas, plošče; 18: razprava o sodobni umetnosti; 18.20: radio-orkester; 18.40: Sokolstvo ob letošnjem 1. decembru; 19: radio-orkester; 19.25: nacionalna ura; 19.50: jedilni list, program za soboto, prenos iz Zagreba; 22: čas, poročila, radio-orkester.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 29. novembra ob 20. uri: »Carjevič«. Red B.

Petek, 30. novembra: zaprto.

Sobota, 1. decembra ob 16. uri: »Hamlet. Znižane cene. Ob 20. uri: »Urh, grof Celjski.« Premiera. Slavnostna predstava.

Nedelja, 2. decembra ob 15. uri: »Gugalnica«. Znižane cene. Ob 20. uri »Carjevič«.

Svečana predstava na praznik zedinjenja v soboto 1. decembra ob 20. uri bo premiera Parmove operete »Urh, grof Celjski«, ki jo pojo obenem tudi v spomin desetletnice smrti tega zaslužnega skladatelja, ki je mnogo svojega truda posvetil mariborskemu gledališču. Melodično delo nam pripoveduje, kako so Telharčani postali plemiči. Režija je Skrbniškova, novo, okusno inscenacijo so pa izgotovili pod vodstvom ing. arh. B. Stupice. Nastopijo v posameznih ulogah: Zamejic-Kovičeva k. g., Udovičeva, Neralič k. g., Sancin, P. Kovič, Medven in Gorinšek.

Popoldanska predstava »Hamleta« po znižanih cenah bo na državni praznik v soboto 1. decembra ob 15. uri. Delo splošno ugaja in je bila njegova prva popoldanska predstava izborna obiskana.

Kdor se hoče nasmejati do solz, naj obiše popoldansko predstavo »Gugalnice«, ki bo v nedeljo 2. decembra ob 15. uri. »Gugalnica« je dosegla izmed veseliger posrednih sezon najmočnejši uspeh. Veljajo znižane cene.

Katja Delakova je odlična plesna umetnica, ki ima v Ljubljani svojo lastno plesno šolo in je tudi Mariborčanom znana, saj je že nastopila v našem gledališču. S plesnim sporedom »Cesta«, ki mu je pisatelj Mrzel napisal vmesno besedilo, nastopi plesalka te dni na Dunaju (na povabilo), v torek 4. decembra pa ponovi ta večer v našem gledališču. Opozarjamo že danes na ta večer. Rezervirajte vstopnice! (Tel. 23-82.)

Grajski kino. Danes četrtek zadnji dan »Fraskita«. Od jutri petka dalje monumentalni vefilm v nemškem jeziku »Bitka«. V glavni vlogi Inkišinov. Krasni posnetki morja, gigantski posnetki bitke na morju. Ta vefilm je eden najlepših, kar jih je stvorila filmska industrija.

Kino Union. Od danes četrtega dalje najnovejši in najlepši planinski film »Kralj Mont Blanka« (Večni sen). Napeta vsebina, lepi posnetki in krasna glasba. Sepp Rist in Brigita Horney v glavni vlogi.

Pri ljudeh, ki so potrti, preutrujeni, za delo nezmožni, povzročijo naravna »Franz Josefova« grenčica prsto kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost. Vodeči kliniki izpričujejo, da je »Franz Josefova« voda odlične vrednosti tudi za duševne delavce, živčno oslabele in ženske kot dobro odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Božičnica za mestne delavce. Mestni uslužbenci in delavci bodo tudi letos dobili božičnico v isti izmeri kakor lani.

Smrtna nesreča. Pretekli torek so našli v Dravinji blizu Majšperga truplo 33-letnega uradnika majšperške tovarne stroji, Romana Vigeleta. Pogrešali so ga že od sobote, ko se je pozno zvečer vračal domov. S poti, ki ga je vodila preko Dravinje, je padel v reko ter se utopil. Zapuščena ženo in dva nepreskrbljena otročiča. Nesrečni pokojnik je bil zelo priljubljen v Majšpergu, imel pa je mnogo prijateljev in znancev v strokovnih organizacijah, kjer se je udeleževal zelo uspešno. Pokopali so ga danes dopoldne na majšperškem pokopališču. Bodi mu ohranjen trajen spomin!

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 1.6 stopinjo C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 0.3 stopinj C pod ničlo; barometer je kazal pri 14 stopinjah 750, reduciran na ničlo pa 748; relativna vlaga 86; vreme je tiho in oblačno; vremenska prognoza: nobene bistvene spremembe sedanjega vremena.

Direktor Andrej Žmavc šestdesetletnik

ZASLUŽENA BESEDA STROKOVNJAKU IN ODLIČNEMU RO DOLJUBU.

Je skoraj Indiskrecija, da to povemo, ker bi mu nobeden ne prisodil že desetletno bivanje v Abrahamovem naročju, če ga vidi razkati z mladeniško čilostjo in svežostjo, razpravljati veselo ali pa resno v prijateljski družbi, ali pa še bolj duševno svežega pri opravljanju uradnih poslov in neutrudljivega pri znanstvenem in strokovnem delu. In vendar se je Andrej Žmavc rodil že 29. novembra leta 1874. v Kapelah pri Brežicah na stari štajersko-hrvatski meji kot sin pristne kmečke hiše. Že od mladih let je čutil, da je iz kmečke grude zrasel in je tej kmečki grudi posvetil celotno svoje življenjsko delo in se je z ljubeznijo oprijel učenja, da bi ji koristil. Zaradi tega je zapustil učiteljsko in absolvirati klosterneburško šolo, od koder ga je potem vodila pot široko po svetu. Ponudil je svoje strokovno znanje ruski, bolgarski in srbski vladi in je že v letu 1900. bil imenovan od srbske vlade za strokovnega učitelja za sadjarstvo na vinarski in sadjarski šoli v Vukovcu pri Negotinu. Že takrat je pokazal svoje zlato jugoslovansko srce. V poznejših letih se je praktično udeleževal, notranji nagon pa ga je gnal, da se je vedno bolj izpopolnjeval ter prepoštoval vse dele avstrijskih alpskih krajev. Leta 1904. je prišel nato na grad Johannsberg ob Renu, kjer se je praktično in strokovno izpopolnil, zlasti v združništvu in v vinarski stroki.

Dunajsko poljedelsko ministrstvo je že davno postalo pozorno nanj in ga je zato odposlalo zaradi nadaljnjega študija v južno Francijo. Ko se je vrnil, je postal leta 1905. združni potovalni učitelj, pozneje pa združni komisar pri Zvezi poljedelskih združenj v Gradcu. Leta 1908. se je vrnil kot predstojnik kronskega posestva na grad Johannsberg ob Renu. Leta 1912. je postal inšpektor državne olivne sekcije pri dalmatinskem kulturnem svetu v Zadru, leta 1914. pa ga najdemo zopet na Dunaju kot predstojnika Splošne zveze poljedelskih združenj, kjer mu je pripadla težka naloga preskrbe poljedelstva s semeni, vitriolom, žveplom itd., kar med vojno pač ni bilo lahko.

Ob razsulu Avstro-Ogrske so v njem oživele nove sile. Že leta 1919. bi moral v Beograd, kar pa je iz družinskih razlogov odklonil, prevzel pa je mesto inšpektorja pri agrarni reformi v Ljubljani in v letu 1920. se je izvršilo za Maribor in za vse slovensko ozemlje važno dejstvo: Andrej Žmavc je postal direktor vinarske in sadjarske šole v Mariboru, v katerem svojstvu se je nepretrgoma udeleževal že preko osem let, to je do 31. decembra 1928., ko so neznozne stran karske razmere onemogočile temu velezaslužnemu možu, da bi svoje vsestransko zokroženo strokovno znanje še nadalje nudil učeči se mladini v korist celokupnega naroda.

Storiene krivice mu ni nikdo popravil. Dosti se je obljubljalo, ničesar se mu pa ni dalo, niti moralnega povračila ne. Edina zavest moža, odkritega, doslednega in vedno ponosnega strokovnjaka in znanstvenega pisca, ta zavest mu je ostala ter ga držal pokonci kot svetel vzgled značajnosti in neutulajljivega hrepenenja po čisti resnici in znanosti, celemu narodu.

Vsestransko je bilo literarno in stvarno delo Andreja Žmavca, čim je absolvirati svoje študije. Pisal je od leta 1899. dalje v slovenske in srbsko-hrvatske strokovne časopise, posebno v »Kmetovalca«. Pozneje tudi v nemškem jeziku v časopisu »Weinlaube«. Potem v raznih strokovnih časopisih v Nemčiji. Leta 1907. je izdal brošuro »Kmečka posojilnica«, leta 1912. brošuro »Dve vinogradniški vprašanji«. Leta 1925. učno knjigo za vinarstvo pod imenom »Vinarstvo«. Leta 1927. brošuro »Gozdni sukač«; od leta 1927. dalje je izdal »Naše gorice«, ki so izhajale do leta 1930., ko je uredništvo odložil. Priredil je nadalje leta 1929. »Izvestje« vinarske in sadjarske šole v Mariboru s sodelovanjem profesorjskega zbora, ki je izšlo kot prvo v slovensčini, odnosno prvo po našem ujedinenju in najboljše vobče.

V letu 1931. je izdal prevod jugoslovanskega vinskega zakona na nemški jezik, kar je bilo zlasti v interesu našega izvoza. Sledi mu v letu 1932. »Vinski zakon in kletarski vedež«, ki je izšel v letu 1933. še enkrat v drugi predelani in pomnoženi izdaji. Že svojedobno smo izdali ugodno kritiko tega dela, ki je po v resnici potrebno vsakemu vinarju, bodisi kmetovalcu, bodisi prodajalcu.

Domovina in tujina je Andreja Žmavca zaradi njegovih duševnih vrlin in strokovnjakega znanja in nastopa vedno spoštovala. V letu 1932. je postal častni občan svoje domače občine kapelske; od tega leta dalje je predsednik nadzorstva Kmetijske družbe v Ljubljani. Član je stalne vinarske komisije za Jugoslavijo pri mednarodnem vinarskem uradu v Parizu od leta 1930. dalje. Imenovan je bil ponovno za člana izpraševalne komisije za polaganje profesorjskih izpitov za kme-

tijske šole na kmetijski fakulteti univerze v Zagrebu in je nadaljnje imenovanje leta 1929. odklonil zaradi svoje neutemeljene predčasne upokojitve, ki mu je za nekaj časa zagrenila ljubezen do dela, s katerim si je postavil neumljiv in stalen spomenik, tako, da bo vedno stalo njegovo ime v prvih vrstah jugoslovanskih kmetijskih strokovnjakov.

Njegovo strokovno delo je bilo torej vsestransko in karakteristično je zanj, da je dosleden bojevnik za idejo, za katero porime, če je prepričan, da je prava. To se je videlo pri njegovem javnem udeleževanju za pobiranje peronospore in tudi pri njegovem udeleževanju za prosep poljedelskega združništva. Okoli 20 kmečkih posojilnic je ustanovil, nešteto združnih trsnic, zlasti ono v Juršincih pri Ptujju. Posebno se je potegoval za združno prodajo vina, pri tem je pa vedel tudi vpoštevat realno trgovino z vinom. Boril se je za enotni vinski zakon za vso Jugoslavijo in je nastopal vedno za odpravo trte samorodnice in energično za kvaliteto vinarstva. Postal je apostol za kombiniranje gnojenja vinogradov ter ga je videti v prvih vrstah v boju zoper grozdne škodljivce. Že v Nemčiji so se prepričali o dobroti njegovih metod, zlasti glede obdelovanja vinogradov zaradi trtne uši.

Kamor torej pogledamo, in kjer je Andrej Žmavc bil, povsod se poznajo ugodni sledovi njegovega intenzivnega dela — od Nemčije do Dalmacije! Ko je postal direktor vinarske in sadjarske šole v Mariboru, postal je pravi oče. Z vso vnetostjo je dvigal in mo derniziral, da je zamogla držati korak z enakimi zavodi v tujini. Da je imel pri tem dosti težav, zlasti, ko so se menjavali sistemi in se je tudi šolski učni tip večkrat menjal, kar ni bilo ravno ugodno. Priznava pa je bilo njegovo delo leta 1925. s pohvalo poljedelskega ministra, v letu 1926. pa je dobil ravnatelj Andrej Žmavc tudi na zunaj vidno

pohvalo v obliki reda sv. Save IV. razreda. Se mnogo bi lahko povedali o priljubljenem direktorju Andreju Žmavcu. Omeniti pa moramo le še to, da se ga je v letu 1929., ko je izvedel za upokojitev, spomnil v dunajskem časopisu »Das Weinland« v števil. 12, izdani decembra leta 1929., znani strokovnjak vl. svetnik prof. dr. Fritz Zweigelt z obširnim življenjepišem in opisom njegovega strokovnega udeleževanja doma in v tujini, in je njegov članek bil spisan z veliko ljubeznijo in toploto, tako solčno, kakor je naš varuh vinske trte in njenih »kondenziranih solčnih žarkov«. Na koncu članka pravi dr. Zweigelt, da se mu zahvaljuje v imenu celotnega tovarštva kot internacionalen forum za delež, katerega je imel Žmavc Andrej na napredku celotnega evropskega vinarstva in kletarstva in da objavlja članek zaradi tega, da ostane v trajnem spominu vse, kar je napravil in da se prepriča, da bi se zgubilo ime moža, kateremu se ima Jugoslavija mnogo zahvaliti, med političnim prerekanjem.

Tako mu je v letu 1929. spregovorila tujina, za katero je tudi delal in se jasno in brez pridržka z zahvalo pridružuje tem besedam prof. dr. Zweigelta tudi njegova ožja domovina, ki mu želi ob njegovi obletnici v letu 1934.: 40-letnici mature, 35-letnici absolviranja kmetijskega šolskega študija in 35-letnici kmetijskega strokovnega pisateljevanja iz dna srca vse najbolje. Pri tem pa naj bo pozabljena le obletnica, to je 5-letnica krivične predčasne upokojitve! Letos 31. julija, točno ob sklepu 62. šolskega leta vinarske in sadjarske šole v Mariboru, bi bil Andrej Žmavc doslužil svojih polnih »35«. Da se je to zgodilo, bi bila narodu škoda prihranjena in njemu grenkoba.

Ob šestdesetletnici življenja, na 29. novembra 1934. želimo zaslužnemu možu gosp. direktorju Andreju Žmavcu, naj pozabi na to zadnjo obletnico. Vsa napredna slovenska javnost bo ta dan s srcem pri njem. Ta dan in naslednji (30. novembra), ko praznuje svojega patrona Andreja: Ad multos annos, amice!

r. i.

Privatni nameščenci zahtevajo pojasnila!

POZIV »MEDSTROKOVNEMU ODBORU« V MARIBORU.

Od Društva zasebnih in autonomnih nameščencev v Mariboru, ki je včlanjeno v Zvezi društev privatnih nameščencev v Ljubljani smo prejeli sledeči dopis:

V Vašem c. listu z dne 24. t. m. ste objavili med drugim tudi oglas novoustanovljenega »Medstrokovnega odbora« v Mariboru, ki poziva vse privatne, trgovske in farmacevtske nameščence, da se vdeležijo dne 29. t. m. skupnega zborovanja vseh privatnih nameščencev, kjer naj bi se razpravljalo in zavzelo stališče napram vprašanju pokojninskega zavarovanja za vse nameščence v državi, o izvajanju obrtnega zakona in zakonski dolžnosti minimalnih plač za vse delavce in nameščence. Torej o zadevah, ki zadevajo ves nameščenski in delavski stan. Dolžnost »Medstrokovnega odbora« bi bila, če bi se nadel to ime, da ne dela tu nobenih izjem iz eventuelnih osebnih sporov, temveč je sveta dolžnost »Medstrokovnega odbora«, da deluje z obstoječimi organizacijami v Mariboru.

Ker pa dvomimo o nepristranski stanovski misli tega odbora, ki si je nadel to nalogo, nam je v dokaz, da tu ne gre za pravice vseh nameščencev, temveč samo onih, ki so včlanjeni v strokovnih organizacijah, mednarodno orientiranih, v narodni državi Jugoslaviji. Edina narodna strokovna stanovska organizacija v Mariboru, torej v svobodni Jugoslaviji, se je prezrla, dasi je po številu članstva relativno najmočnejša organizacija v Mariboru. Ugotavljamo, obenem, da se je skrila za Zvezo privatnih nameščencevskim pokretom, osnovanim na mednarodni bazi.

Mi privatni nameščenci moramo biti povsem na jasnem, ali ta odbor zastopa

vse nameščence ali samo nameščence v oglašju navedenih organizacij. Ker se je tu briskirala najmočnejša organizacija privatnih nameščencev v Mariboru, vprašamo javno: Ali ta skupina nameščencev nima pravice do solidnega nastopa v boju za svoje pravice? Ali gospoda pri novoustanovljenem »Medstrokovnem odboru« smatra člane te najmočnejše stanovske organizacije za manjvredne tovaršice in ali ti gospodje mislijo, da bodo sami dosegli, kot bi se doseglo v solidarnem nastopu?

Iz proglasa je razvidno, da je naloga tega »medstrokovnega« (?) odbora nastopati skupno in voditi akcije za obrambo pridobljenih pravic, odnosno za njih zboljšanje. Izgleda torej, da organizacije, ki tvorijo ta odbor, prvo t. n. niso imele v svojem prejšnjem programu teh navedenih smernic ter so se šele s skupnim nastopom ojunatile in prevzele tudi to nalogo v svoj program, med tem ko se naše organizacije borijo za to že od vsega začetka. Ker so razlogi ustanovitve »Medstrokovnega odbora«, ki ne obsega vseh nameščenskih organizacij iluzorni pravi »Savez privatnih nameščencev Jugoslavije«, da bi s tem prevaril privatne nameščence, ki se ne strinjajo s stanovin se hoče tu ribariti v kalnem, zahtevamo javnega pojasnila, zakaj se niso vpoštevale pri ustanovitvi takega foruma, kot bi naj bil »Medstrokovni odbor« v Mariboru, vse stanovske organizacije? Ako to ni bilo storjeno namenoma — o čemur pa dvomimo — temu »Medstrokovnemu odboru« ne bo težko dati na naše vprašanje točnega in jasnega pojasnila!

ležil proslave in podpisa prisege, bo po odredbi zveze črtan iz seznama članstva. Le težka bolezen in murna odsotnost se more opravičiti. Kdor je na tak način zadržan, bo moral priseči v 14. dneh br. društvenemu starosti, za kar se bo naznanil kraj in čas v listih. Na proslavi bo prečitana zvezina poslanica, nadalje je na sporedu nastop pevskega društva »Jadrana« in »Drava« ter recitacije.

Sokol Maribor I. kliče vse svoje članstvo, naraščaj in deco na svečano sejo, ki bo 1. decembra ob 11. uri dopoldne v telovadnici vojašnice kralja Petra I. Zbor bo najkasneje ob 10.30. Kdor bi izmed članov, oziroma članic izostal, se bo moral opravičiti in priseči v nedeljo 9. decembra ob isti uri v telovadnici vojašnice kralja Petra. Društvena uprava ponovno opozarja vse svoje članstvo, da je zaprisega strogo obvezna in bo vsakdo, ki bo neopravičeno izostal, izločen iz sokolskih vrst.

Sokol Maribor III. priredi proslavo ob 11. uri v telovadnici na Zrinjskega trgu. Društvena uprava ponovno poziva vse svoje članstvo k obvezni udeležbi. Proslave naj se udeležijo tudi naraščaj in deca. Na sporedu so recitacije in druge točke, ki bodo dale proslavi čim slovesnejše lice.

»Sokolska srca.« Na dan 1. decembra bodo organizirala vsa sokolska društva, socialno akcijo »Sokolskih src«. Določeni bratje in sestre bodo prodajali majhna srčeta, ki naj jih pripadniki sokolske organizacije ne odklanjajo. Prav vsakdo mora kupiti na sokolski praznik »sokolsko srce«!

Sokol Tezno. V nedeljo 2. decembra po dajo naši vrli sokoški diletanti na novo urejenem odru Jurčičevo gledališko igro »Domen«. Pričetek ob 15. uri. Bratje in sestre, oddolžite se delu naših marljivih diletantov in posetite polnoštevno to lepo narodno igro. Zdravo!

Krčevina

Andrej Majhen, šestdesetletnik. Pred večerajšnjim je obhajal svoj 60. rojstni dan že 30 let v Krčevini v hiši ge. Gonza stanujoči upokojeni železničar g. Andrej Majhen. Naš šestdesetletnik nima seveda zaslug niti za slovensko literarno niti za našo umetnost, pač pa jih ima obilo za bivšo občino Krčevino. Dolgo vrsto let je bil član in prvi svetovalec občinskega odbora, v katerem je njegova moška, preudarna beseda in bogata življenjska izkušnja mnogo zalegla in bila navadno merodajna za važne ukrepe. Gospod Majhen je bil mož dela, agilen zlasti pri komunalnih napravah in je rad volje ustregel vsakomur v občini, če je bilo le kolčkaj mogoče. Zato pa je lani v občinskih volitvah, ko se ga še kot neupokojenega ni moglo uvrstiti na občinsko listo, ostal vsem krčevinskim občanom v najboljšem spominu. Tudi občinski reveži, za katere je po svojem socialnem čutu vselej in s poudarkom, povzdignil svoj glas, ga ne bodo pozabili. Poleg svoje službene obveznosti in mnogih poslov pri občini se je g. Majhen zadnja leta marljivo udeleževal tudi v občinskem odboru Rdečega križa, v upravnem odboru Sokolskega društva Maribor III. ter v krajevni organizaciji JNS. Sodeloval je pri raznih društvenih prireditvah. Vsi, ki ga poznamo in čislamo, bodisi iz bivšega obč. odbora, bodisi iz raznih društvenih odborov, mu kot 60-letniku čestitamo z iskreno željo, naj bi mu bilo usojeno z njegovo skrbno družico go. Katico doživeti v zasluženem pokoju še mnogo srečnih let.

-0.

Poljčane

† **Marija Negovetičeva.** V Poljčanah je umrla v nedeljo 74-letna upokojena učiteljica gđ. Marija Negovetičeva. Simpatična gospodična, ki smo jo še do nedavnega vsak dan srečevali na njenih običajnih sprehodih, je bila mladostno čila do zadnjega; ko jo je kratka bolezen priklenila na posteljo, nismo slutili, da ji bodo kmalu potem že zazvonili zvonovi. Rojena v Ilirski Bistrici, je obiskovala učiteljske v Gorici, službovala najprej v Postojni, nato v Vuzenici in pred upokojitvijo z Zg. Poljskavi. Zadnja leta je živela v Poljčanah. Kot dobrotnico in podpornico vseh tukajšnjih kulturnih društev, bomo blago pokojnico ohranili v najlepšem spominu. Prizadetim rodbinam izrekamo iskreno sožalje!

Sokolstvo

Prvi december sokolski praznik

PROSLAVE POSAMEZNIH MARIBORSKIH EDNIC. SOCIALNA AKCIJA »SOKOLSKIH SRC.«

Zveza Sokola kraljevine Jugoslavije je odredila, da morajo vse sokolske ednice proslaviti državni praznik 1. decembra na najsvečanejši način kot spominski dan viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja z zaprisego zvestobe starešini jugoslovanskega Sokolstva Nj. Vel. kralju Petru II. Zato bo imel letošnji 1. december svoj poseben pomen. Upošte-

vajoč zvezino okrožnico, so se vse mariborske ednice kar najsvečanejšo pripravile na ta izredni dogodek.

Sokol Maribor Matica bo imel proslavo ob 11. uri dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Ob tej priliki bo celokupno članstvo položilo ustmeno prisego zvestobe novemu kralju, priseglo pa bo tudi pismeno. Kdor se ne bi ude-

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

»Jaz ostanem na vrtu kot policist,« je menil drugi Degraw, »da čuvam njo, ki je zaradi mene, čeprav brez moje krivde, v nevarnosti.«

Korakali so skupno po stopnicah navzdol. Pri vhodu jim je prišel nasproti mož, v katerem je umetnik takoj spoznal Byrda.

»Kako?« je vprašal Gryce ter obstal pred svojim tovarišem. Byrd je motril oba Degrawa z začudenimi pogledi, ko ju je videl korakati tako zaupno s svojim predstojnikom. »Ne prinašam nikakih dobrih novic,« je odgovoril potrto.

»Ali je mož zbežal?« so ga vprašali vsi naenkrat.

»Uganili ste. Da, zbežal je in ne vem kam.«

»Potem moramo seveda biti na straži,« je pripomnil Gryce obema gospodoma. »Gotovo ni daleč od tu in namerava nekaj slabega proti gospodični Rogersovi. Gotovo se ne bo obotavljala, da izvrši svoje načrte mogoče že nočjo!«

Poklical je Byrda k sebi in hitel z njim po cesti navzdol; oba spremljevalca sta mu sledila v skrbeh.

XXV.

Na potu k gospodični Aspinwallovi je izvedel Byrd od svojega predstojnika, da nima Degraw iz Clevelanda s spletkami svojega služabnika ničesar opraviti. Kakor vsi drugi, je tudi on radoveden, na kak način pride policist zločincu na sled.

Po tej izjavi je Byrd pomirjen obširno pripovedoval, kako je na podlagi raznih znakov začel služabnika sumiti in ga že delj časa tajno opazovati. Ko se je pripil danes ta človek v umetnikovo sobo, se mu je zdelo potrebno, da ga zasleduje javno. K sreči je prišel prav v trenutku, ko je lopov stresel neki prašek v vino. Takoj je planil nanj in je mislil, da ga že drži, toda gladek kakor jegulja se mu je izmuznil in skočil skozi okno, preden se je Byrd tega zavedel. Ko je hitro izlil v peč nevarno vsebino steklenice, da prepreči nesrečo, je hitel za beguncem. Bil je to obupen lov skozi goščavo in trnje, po bregu navzgor proti hotelu, nato proti kolodvoru, kjer se zasledovancu ni posrečilo doseči odhajajočega vlaka. Že je menil Byrd, da ima svoj plen na varnem, ko je sluga bliskovito smuknil v zavito cesto, in preden ga je mogel policist dohiteti, mu je izginil skozi tajni prehod v stransko ulico. Byrd je izgubil sled in je moral opustiti nadaljnji lov.

Toda mesta ne bo mogel tako lahko za-

pustiti, kajti policist ga je postajenačelniku natančno opisal, da ga bo po možnosti zadržal, in tako ga lahko imamo že jutri v svoji oblasti. Do tedaj pa nam more povzročiti še marsikatero nesrečo.

Ta razmišljanja so pospešila korake vseh.

»Še pred eno uro sem se čutil prav izmučenega,« je pripomnil Gryce, »toda zdaj me je minila vsa utrujenost.«

Tudi v obrazu obeh Degrawov sta se izražala pogum in odločnost.

Ko so dospeli do hiše gospodične Aspinwallove, je bilo že vse tiho in temno. Vsi so se podali k počitku in vrata so bila zaklenjena.

»Moramo dobiti na neki način vstop,« je rekel Gryce; »in čim manj bo ropota, tem boljše bo za nas.«

»Hočem pozvoniti,« je predlagal umetnik, »in ako nam odpre stari Jakob, hočem prositi gospodično Aspinwallovo za razgovor. Sluga me dobro pozna, je pameten in svoji gospodinjji zvesto vdan. Gotovo ji sporoči mojo prošnjo, ne da bi prestrašil ostale goste.«

Grycejmu se je zdel ta načrt najboljši. On sam je hotel umetnika spremiti v hišo, Byrd in Degraw pa naj stražita zunaj. Prvemu je odkazal mesto v lopici, odkoder je lahko pregledal zadnji del hiše, kjer je bilo tudi okno gospodične

Rogersove; zadnji pa naj bo skrit v grmovju pred vhomom.

Zvonec je skrivnostno odmeval po tihhi hiši, in več glav se je prikazalo iz oken gornjih sob. Napeto so prisluškovali pozni gostje, dokler ni prišel sluga in jim odprl. Umetnik mu je razložil nujnost svoje zadeve, in da prosí, če bi še danes mogel govoriti z gospodično Aspinwallovo. Nato je stari Jakob spustil oba v hišo ter skrbno zaklenil vrata.

V veži je gorela medla luč, da nista ostala popolnoma v temi; gospica Aspinwalldova pa jih tudi ni pustila dolgo čakati. Prihajala je po stopnicah, spremljana od sluge. Nosila je še isto obleko kakor jo je umetnik videl popoldne; o grnla si je samo lahko odelo iz rožnate svile.

»Kaj se je zgodilo?« jima je zaklicala in gospoda povabila v knjižnico, v katero so bila vrata odprta. »Jakob bo takoj prižgal svetiljko.«

»Pustite nas rajše brez luči,« je rekel policist, stopivši v ospredje. »Prosimo moramo odpuščanja, da motimo tako pozpo — a eni dami te hiše preti nočjo nevarnost po zločincu, ki ji streže po življenju, zato smatramo za svojo dolžnost, nočjo varovati vašo hišo. Poslali so me zato iz New Yorka od tajne policije. Moje ime je Gryce.«

(Se bo nadaljevalo.)

Sport

Nova slovenska sportna knjiga

SMUČARSKA GIMNASTIKA.

Hitreje začne utripati srce vsakemu vnetemu smučarju, kadar začno padati prve snežinke; približuje se čas pravega smučarskega veselja in prešernosti. In ko dobijo poljane svojo snežno odejo, zaorje po njih sto in sto smučarji: smučka sezona se je začela.

Malo je smučarjev, ki se za sezono primerno pripravijo. Večina pozablja in omalovažuje glavno — namreč okrepitev telesa. In da nas temeljito pripravi na smučanje, za to je poskrbel znani sportnik in profesor splitske gimnazije Drago Ulaga. V samozaložbi je izdal sedaj svoje četrto sportno literarno delo: »Smučarska gimnastika.« Če čitaš to nje govo najnovejše delo in gledaš s krasnimi slikami predočene vaje, ti mišice same od sebe vzvalovijo, nehote vstaneš — in poskusiš. In to je tudi namen te 32 strani obsegajoče knjižice, da vsak smučar, začetnik in tekmovalac, mlad ali

star ob pravem času pripravi svoje mišice na smučanje.

Priprava za smučanje ni samo v tem, da si oskrbiš smuč, pačice in obleko, marveč moraš tudi pomisliti na svoje telo, ki novih naporov ni vajeno. To je nauk prvega poglavja Ulagove knjige. V drugem poglavju »Teorija smučarske gimnastike«, razlaga Ulaga namen gimnastike. Nato sledi glavni del: 16 dovršeno obrazloženih osnovnih vaj iz smučarske gimnastike. Vsako vajo pa prikazuje lepo izdelana slika. Dodana so še tri istotako poučna kakor zanimiva poglavja, in sicer »Navodila za trening poedincev«, »O skupnem treningu« in »Kaj pravijo tekmovalci o smučem pred treningu?« V tem zadnjem poglavju spre govorita na podlagi lastnih izkušenj naša olimpijca Janko in Jožko Janša.

Knjižica bo enako dobrodošla smučarjem začetnikom, kakor že izvežbanim in tekmovalcem.

da bo pasivnost in nerazumevanje naših teženj le oslabilo našo sportno delavnost.

Kakor smo se informirali, naši sportniki krogi načrta o izvedbi 50 km tekme s sodelovanjem Čehoslovakov in Poljakov še niso ovrgli ter so stavili zvezi nov predlog. Imamo še majhno upanje... -en.

Štiri ure v ledenem grobu.

Strašne trenutke je doživel 62-letni avstralski industrijec Perrett. Te dni je stopil v hladilnico, da bi se pripravil, ali je v njej dovolj hladno. Ta čas, ko je ogledoval toplomer in beležil toploto, so se pa naenkrat zaprla za njim težka vrata hladilnice. Perrett je z grozo spoznal, da je zaprt v 4 m dolgem in 2 m širokem ledenem grobu, kjer mu grozi strašna smrt. Bil je lahko oblečen in kmalu je spoznal, da se bo mogel rešiti le z naglimi kretnjami. Čutil je, kako mu vedno bolj leze mraz po telesu. Obhajala ga je groza, misel, da bi moral zmrzniti v hladilnici, mu je bila strašna. Pograbil je veliko posodo z mlekom in jo začel metati ob pločevinasta vrata. To je delal nepretrgoma štiri ure, da mu niso udje od mraza otrpnili. Moči so ga že zapuščale, v hladilnici je bila nizka temperatura in vedno večja je bila nevarnost, da mož zmrzne. Ko je že čutil, da se mu bliža smrt, so se pa naenkrat odprla vrata ledenega groba. Žena ga je namreč povsod iskala, končno se je pa spomnila na hladilnico in jo je odprla. Tako je bil mož rešen, toda pozabil najbrže ne bo nikoli, da je bil 4 ure zaprt v ledenem grobu.

Poverjenišvo JLAS, Maribor, službeno. Delégati klubov se odpeljejo v Beograd v petek, dne 30. t. m. ob 2.58 zjutraj z brzovakom. Vozovnice preskrbi g. H. Perin, pri katerem naj se javijo na kolodvoru vsaj pol ure pred odhodom vlaka. Poverjenik.

VSESLOVANSKE SMUČARSKÉ TEKME NA 50 KM NE BO?

Neupoštevanje teženj, predlogov in prošelj mariborskih zimskih sportnikov je zopet precej razburilo duhove. Kot smo že objavili, je mariborska zimskosportna podzveza stavila Jugoslovanski zimskosportni zvezi v Ljubljani sprejemljiv predlog, naj se 50 km smučka tekma na Pohorju priključi vseslovanskemu prvenstvu. Po dobljenih informacijah pa je zveza, prav za prav g. generalni tajnik sam, ta predlog odbila. Žal se ne moremo spuščati v podrobnosti zakaj in čemu je bil predlog odbit. Toliko pa lahko izdamo naši sportni javnosti, ki je pokazala veliko zanimanje za ta predlog, da zvezina odklonitev ne temelji na dovolj jasnih argumentih ter je v vsaki točki ovrgljiva. Jasno je samo to, da avtor odklonitve ali ni hotel razumeti predloga, ali pa podcenjuje naše tehnično znanje.

Prepričani smo, da bi se pri količkaj dobri volji, s pravim razumevanjem zimsko-sportne propagande in če bi se že enkrat zveza zavedala, da ne sega Slovenija samo od Ljubljane do Jesenic, že našel način obojestranskega sporazuma! Severna meja naše domovine zasluži več pozornosti in podpore! Bojimo se samo,

Mali oglasi

Razno

GOSTILNA MANDL.

V soboto in nedeljo pojedina krvavih in jeternih klobas. 4877

Stanovanje

DVOSOBNO STANOVANJE s kabinetom oddam takoj. -- Vrbanova ul. 61. 4879

Kupim

KUPIM HRANILNO

knjižico Posojilnice Narodni dom, do 100.000 Din. Ponudbe na upravo lista pod »Nujno«. 4882

KUPIM IN PLAČAM DOBRO vsakovrstne obleke, čevlje, kolesa, stare šivalne stroje, pohištvo, preproge, posodo. Koroška cesta 3. 4888

Posest

LEPO POSESTVO

švicarska hiša, velik sadonosnik, pri Fali, 150.000 Din. -- Krasna enodružinska vila, velik vrt, nekaj gočvine, drugo hipoteka. Posredovalnica »Rapid«, Gosposka 28. 4873

Prodam

JABOLKA

oddaja tudi na drobno Kmetijska družba, Meiška c. 12. Tel. 2083. 4839

DVA ŠIVALNA STROJA dobro ohranjena, spalnica iz trdega lesa, postelja, omara, nočna omara, umivalnik z marmorjem, ogledalo 950 Din. mize, stoli, otomana 110 Din. divan 200 Din. kompletna spalnica iz trdega lesa, moško kolo. Koroška cesta 3. 4887

Službo dobi

UČENKO

za kuhinjo sprejem takoj. Restavracija »Novi svet« Maribor, Jurčičeva ul. 7. 4885

POZOR!

Če se od parkeljna ti grauha, povprašaj svetega Miklavža — če najboljši res ima bonbone samo vrli Ošlag Tone!

Se priporoča

Tone Ošlag delikatesna trgovina, Glavni trg

Čitajte „Večernik“

Spomnite se CMD

Laboratorij Revigal v Slov. Bistrici

naznanja cenjenemu občinstvu nove znižane cene svojega preparata REVIGAL proti kožnim boleznim.

- Revigal mast ali mikstura malo pakovanje Din 30-
- Revigal mast ali mikstura veliko pakovanje Din 60-
- Kombinirano malo pakovanje (mast in mikstura) Din 50-
- Kombinirano veliko pakovanje (mast in mikstura) Din 80-
- Medicinalno Revigal milo komad Din 16-

V lastnem imenu ter v imenu svojcev naznanjamo sorodnikom in znancem tužno vest, da je po dolgi mučni bolezni v 74. letu svoje starosti, previdena s sv. zakramenti, v mariborski bolnici 28. nov ob 3/4 na 16. uro preminula naša draga mama, gospa

Antonija Sinič

Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek, dne 30. novembra o 16. uri iz bolniške mrtvašnice na pokopališče na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo brala v soboto, dne 1. decembra o 7. uri v magdalenski cerkvi.

Maribor, dne 29. novembra 1924.

Jožef, Franc in Ivan, sinovi Justina in Juljana, hčeri in ostalo sorodstvo.